

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه سمنان

دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اداری

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی

عنوان:

پیش بینی ورشکستگی شرکتها با استفاده از نسبتهای جریان وجوه نقد

استاد راهنما:

دکتر غلامحسین گل ارضی

استاد مشاور:

دکتر سید کاظم ابراهیمی

پژوهشگر:

مهدی قسوری

شهریور ۱۳۹۳

دانشگاه گیلان
دانشکده اقتصاد، مدیریت
و علوم اداری

بسمه تعالی

شماره:
تاریخ:
پوست:

صور تجلسه دفاع

با نام و یاد خدای سبحان، جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد آقا/خانم: مهدی قسوری
به شماره دانشجویی: ۹۱۱۱۲۰۶۰۰۴ در رشته: مدیریت بازرگانی
گرایش: مالی به میزان: ۴ واحد

با عنوان: پیش بینی ورشکستگی شرکت ها با استفاده از نسبتهای جریان وجه نقد
در حضور استاد راهنما، استاد مشاور و هیات داوران در دانشکده اقتصاد، مدیریت
و علوم اداری در روز سه شنبه تاریخ ۹۳/۷/۲۲ برگزار شد، در این جلسه، پایان نامه با
موفقیت مورد دفاع قرار گرفت.

نامبرده نمره - ۱۸۲ با درجه *خیلی خوب* دریافت نمود.

راهنما: غلامحسین گل ارضی

مشاور: سید کاظم ابراهیمی

داور داخلی/خارجی: *علیرضا میرا...*

داور داخلی / داور خارجی: رحمان سعادت

[Handwritten signatures and marks]
امضا
امضا
د. امضا

مسئول تحصیلات تکمیلی دانشکده

دکتر مرتضی ملکی

رئیس دانشکده
دکتر مجید مداح

گیلان، میدان دانشگاه
پردیس شماره یک

تلفن: ۰۲۳۱-۲۳۵۴۰۷۸

تلفن: ۰۲۳۱-۲۳۵۴۱۰۰-۹

(داخلی ۳۴۷۴)

**کلیه حقوق مادی و معنوی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات، و
نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه (رساله)
متعلق به دانشگاه سمنان است.**

تعهدنامه

اینجانب مهدی قسوری دانشجوی کارشناسی ارشد رشته ی مدیریت بازرگانی گرایش مدیریت مالی دانشگاه سمنان، دانشکده اقتصاد و مدیریت و علوم اداری گروه مدیریت تعهد می نمایم که محتوای این پایان نامه نتیجه تلاش و تحقیقات خود بوده و از هیچ منبعی کپی برداری نشده و به پایان رسانیدن آن نتیجه تلاش و مطالعات مستمر اینجانب و راهنایی و مشاوره اساتید محترم بوده است. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مولفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ...) با اینجانب رفتار خواهد شد و حق هر گونه اعتراض در خصوص احقاق حقوق مکتسب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می نمایم. در ضمن، مسئولیت هرگون پاسخگویی به اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی صلاح (اعم از اداری و قضایی) به عهده ی اینجانب خواهد بود و دانشگاه هیچ گونه مسئولیتی در این خصوص نخواهد داشت.

امضاء دانشجو : مهدی قسوری

تاریخ : ۱۳۹۳/۰۷/۰۱

تقدیم به شما

که از مشکلات نمی هراسید

و می خواهید معمار زندگی خویش باشید

و در ساختن خود و جامعه تان موثر باشید

و تقدیم به

خانواده ام، پدر و مادر عزیزم

خواهر مهربانم که برای من الهام بخش بود

و همه کسانی که همراه لحظه های زندگییم بودند

و کرانه ی لطف و محبتشان راه به آسمان ها گشود

« سپاسگزاری »

حمد و سپاس خدای را که توفیق کسب دانش و معرفت را به ما عطا فرمود. در اینجا بر خود لازم می دانم از تمامی اساتید بزرگوار، به ویژه اساتید دوره کارشناسی ارشد که در طول سالیان گذشته مرا در تحصیل علم و معرفت و فضائل اخلاقی یاری نموده اند تقدیر و تشکر نمایم.

از استاد گرامی و بزرگوار جناب آقای دکتر غلامحسین گل ارضی که راهنمایی اینجانب را در انجام تحقیق، پژوهش و نگارش این پایان نامه تقبل نموده اند، نهایت تشکر و سپاسگذاری را دارم.

از جناب آقای دکتر سید کاظم ابراهیمی به عنوان مشاور که با راهنمایی خود مرا مورد لطف قرار داده اند کمال تشکر را دارم.

چکیده

پیشرفت تکنولوژی و تغییرات سریع محیطی باعث شتاب فزاینده ای در اقتصاد می گردد. رقابت روز افزون موسسات، دستیابی به سود مورد نظر را محدود می سازد و زمینه بروز ورشکستگی را نیز افزایش می دهد. درماندگی مالی و ورشکستگی شرکت ها منجر به هدر رفتن منابع و عدم بهره گیری از فرصت های سرمایه گذاری می شود. پیش بینی ورشکستگی مالی با ارائه هشدارهای لازم می تواند شرکت ها را نسبت به وقوع درماندگی مالی و ورشکستگی هوشیار نماید تا آنها با توجه به این هشدارها، به اقدام های مناسب دست بزنند. بنابراین ورشکستگی یکی از مهم ترین چالش های پیش روی شرکت ها و کسب و کارها در نظام اقتصادی یک کشور می باشد. از این رو آنها به دنبال روش هایی هستند که بتواند به وسیله آن ورشکستگی مالی شرکت ها را پیش بینی کنند. هدف از انجام این پژوهش، ارزیابی محتوای اطلاعاتی نسبت های صورت جریان وجوه نقد در تشخیص ورشکستگی شرکت ها می باشد. به این منظور مدل بهاندر و لیر (۲۰۱۳) با استفاده از رگرسیون لجستیک برای نمونه انتخاب شده از شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ارائه شده است. مدل اول با استفاده از اطلاعات مالی سال پایه، با دقت کلی ۹۶٫۹٪ توانست در نمونه مورد بررسی به پیش بینی بپردازد. مدل دوم با استفاده از اطلاعات مالی سال یکسال قبل از ورشکستگی، با دقت کلی ۹۳٫۷٪ توانست در نمونه مورد بررسی به پیش بینی بپردازد. بصورت خلاصه نتایج حاصل از این پژوهش بیان می کنند که نسبت های صورت جریان وجوه نقد در تشخیص ورشکستگی شرکت ها مفید می باشند.

واژگان کلیدی: ورشکستگی شرکتها ، جریان وجوه نقد ، نسبت های مالی ،

پیش بینی ورشکستگی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

۲	۱-۱) مقدمه.....
۳	۲-۱) شرح و بیان مسأله.....
۵	۳-۱) اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۵	۴-۱) اهداف تحقیق.....
۵	۱-۴-۱) هدف اصلی.....
۵	۲-۴-۱) اهداف فرعی.....
۵	۵-۱) سؤال تحقیق.....
۵	۶-۱) فرضیات تحقیق.....
۵	۱-۶-۱) فرض اصلی.....
۵	۲-۶-۱) فرضیات فرعی.....
۶	۷-۱) روش تحقیق.....
۶	۸-۱) جامعه آماری و نمونه.....
۷	۹-۱) محدوده زمانی تحقیق.....
۷	۱۰-۱) روش گردآوری اطلاعات و داده ها.....
۷	۱۱-۱) تعاریف عملیاتی واژه ها.....
۷	۱۲-۱) ساختار پایان نامه.....
۷	۱۰-۱) جمع بندی فصل اول.....

فصل دوم: ادبیات پژوهش

- ۱-۲) مقدمه..... ۱۱
- ۲-۲) ورشکستگی..... ۱۲
- ۳-۲) پیش بینی ورشکستگی..... ۱۳
- ۱-۳-۲) اهمیت پیش بینی ورشکستگی..... ۱۴
- ۴-۲) روش های پیش بینی ورشکستگی..... ۱۵
- ۱-۴-۲) مدل ویلیام بیور (۱۹۶۶)..... ۱۵
- ۲-۴-۲) مدل آلمن (۱۹۶۸)..... ۱۶
- ۳-۴-۲) مدل اسپرین گیت (۱۹۷۸)..... ۱۹
- ۴-۴-۲) مدل اهلسون (۱۹۸۰)..... ۲۰
- ۵-۴-۲) مدل تافلر (۱۹۸۳)..... ۲۱
- ۶-۴-۲) مدل فالمر (۱۹۸۴)..... ۲۲
- ۷-۴-۲) مدل سی ای اسکور (۱۹۸۷)..... ۲۳
- ۸-۴-۲) مدل گرایس (۱۹۹۸)..... ۲۴
- ۵-۲) نکاتی در مورد مدل های پیش بینی ورشکستگی مبتنی بر ارقام تعهدی..... ۲۵
- ۶-۲) جریان وجوه نقد..... ۲۶
- ۱-۶-۲) اهداف گزارشگری مالی و صورت جریان وجوه نقد..... ۲۶
- ۲-۶-۲) سودمندی اطلاعات مربوط به جریان وجوه نقد..... ۲۷
- ۳-۶-۲) نیروی نسبت های مبتنی بر صورت جریان وجوه نقد..... ۲۹
- ۷-۲) مدل بهاندری و لیر..... ۳۰
- ۱-۷-۲) جوانب منحصر به فرد بودن مدل..... ۳۳

۳۴	۸-۲) پیشینه پژوهش.....
۳۴	۱-۸-۲) پژوهش های خارجی.....
۴۰	۲-۸-۲) پژوهش های داخلی.....
۴۷	۶-۲) جمع بندی فصل دوم.....

فصل سوم: روش پژوهش

۴۹	۱-۳) مقدمه.....
۴۹	۲-۳) موضوع تحقیق.....
۴۹	۳-۳) روش تحقیق.....
۵۰	۴-۳) روش گردآوری اطلاعات و داده ها.....
۵۰	۵-۳) جامعه آماری و نمونه.....
۵۱	۶-۳) چگونگی محاسبه متغیرهای تحقیق.....
۵۱	۷-۳) روش ها و تکنیک های تحلیل آماری مورد استفاده.....
۵۳	۱-۷-۳) رگرسیون لجستیک.....
۵۴	۲-۷-۳) ارزیابی مدل رگرسیون لجستیک.....
۵۵	۳-۷-۳) مراحل انجام تحلیل آماری.....
۵۸	۸-۳) جمع بندی فصل سوم.....

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

۶۰	۱-۴) مقدمه.....
۶۰	۲-۴) جمع آوری اطلاعات و محاسبه متغیرهای تحقیق.....
۶۱	۳-۴) یافته های تحقیق.....
۶۲	۱-۳-۴) نتایج یافته های سال پایه.....

۶۶.....نتایج یافته های یکسال قبل از ورشکستگی.....(۲-۳-۴)

۶۹.....جمع بندی فصل چهارم.....(۴-۴)

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری و پیشنهادات

۷۱.....مقدمه.....(۱-۵)

۷۱.....بحث و نتیجه گیری.....(۲-۵)

۷۲.....نتایج فرضیه اصلی.....(۱-۲-۵)

۷۴.....نتایج فرضیه های فرعی.....(۲-۲-۵)

۷۴.....نتایج فرضیه فرعی اول.....(۱-۲-۲-۵)

۷۴.....نتایج فرضیه فرعی دوم.....(۲-۲-۲-۵)

۷۵.....نتایج فرضیه فرعی سوم.....(۳-۲-۲-۵)

۷۵.....نتایج فرضیه فرعی چهارم.....(۴-۲-۲-۵)

۷۵.....نتایج فرضیه فرعی پنجم.....(۵-۲-۲-۵)

۷۶.....نتایج فرضیه فرعی ششم.....(۶-۲-۲-۵)

۷۶.....نتایج فرضیه فرعی هفتم.....(۷-۲-۲-۵)

۷۷.....موانع و مشکلات تحقیق.....(۴-۵)

۷۸.....پیشنهادات.....(۵-۵)

۷۸.....پیشنهادات کاربردی پژوهش.....(۱-۵-۵)

۷۹.....پیشنهادات برای پژوهش های آتی.....(۲-۵-۵)

۷۹.....جمع آوری فصل پنجم.....(۶-۵)

۸۰.....منابع و مأخذ.....

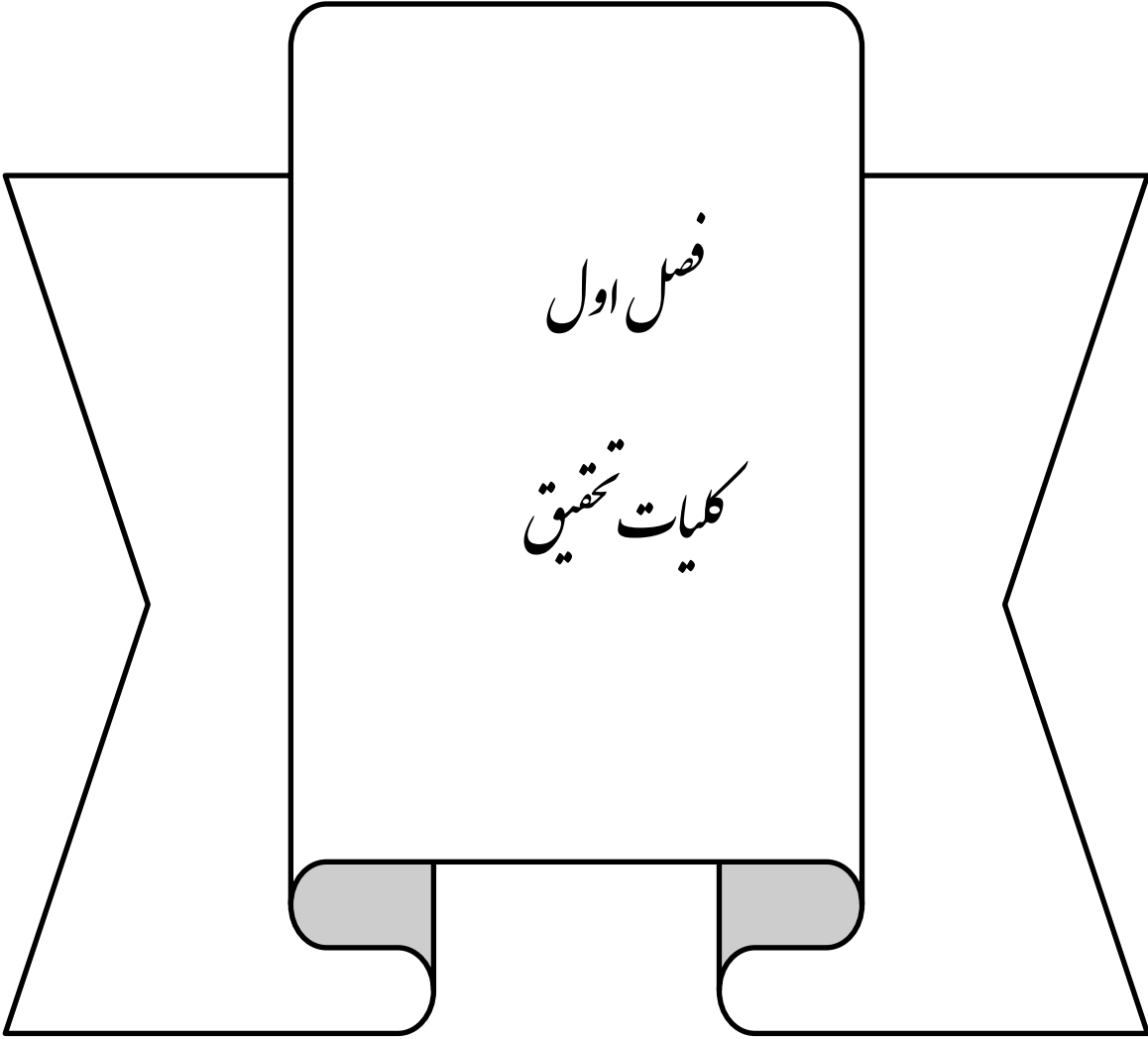
۸۶.....پیوست.....

فهرست جداول

- جدول (۱-۲): مدل و کاربرد (آلتمن)..... ۱۹
- جدول (۲-۲): خلاصه پیشینه خارجی ۳۸
- جدول (۳-۲): خلاصه پیشینه داخلی..... ۴۵
- جدول (۱-۴): آمار توصیفی متغیرهای پژوهش..... ۶۲
- جدول (۲-۴): نتایج آزمون ام نی بوس (سال پایه)..... ۶۳
- جدول (۳-۴): نتایج مربوط به دو آماره لگاریتم درستنمایی ضریب تعیین پزدو(پایه)..... ۶۴
- جدول (۴-۴): نتایج حاصل از آزمون هوسمر و لمشو(سال پایه)..... ۶۴
- جدول (۵-۴): نتایج آزمون فرضیه و ضرایب مدل و میزان معناداری(سال پایه)..... ۶۵
- جدول (۶-۴): تعداد و درصد صحیح پیش بینی ورشکستگی توسط مدل(سال پایه)..... ۶۶
- جدول (۷-۴): نتایج آزمون ام نی بوس (یکسال قبل)..... ۶۶
- جدول (۸-۴): نتایج مربوط به دو آماره لگاریتم درستنمایی ضریب تعیین پزدو..... ۶۷
- جدول (۹-۴): نتایج حاصل از آزمون هوسمر و لمشو(یکسال قبل)..... ۶۷
- جدول (۱۰-۴): نتایج آزمون فرضیه و ضرایب مدل و میزان معناداری(یکسال قبل)..... ۶۸
- جدول (۱۱-۴): تعداد و درصد صحیح پیش بینی ورشکستگی توسط مدل(یکسال قبل)..... ۶۹

فهرست اشکال

شکل (۱-۲): مدل مفهومی الگوی استفاده شده برای پیش بینی ورشکستگی..... ۳۲

۱-۱) مقدمه

در ورشکستگی کلیه حقوق و سرمایه صاحبان سهام از بین می رود و این مورد باعث عدم اطمینان و سرمایه گذاری در بازارهای مالی می شود که این خود صدمه ای جبران ناپذیر به بدنه اقتصاد و صنعت یک جامعه می باشد .

رقابت روز افزون بنگاه های اقتصادی دست یابی به منابع را محدود و احتمال ورشکستگی را افزایش داده است. تحقیقات نشان داده است که شرکتها، ورشکستگی خود را پنهان کرده و زمانی رسماً اعلام ورشکستگی می کنند که در آن زمان تلاش برای جلوگیری از ورشکستگی بیهوده بوده و بسیار دیر است (پورزمانی و همکاران، ۱۳۸۸). وهمچنین در ایران بر خلاف بسیاری از کشورهای پیشرفته، مقررات مربوط به ورشکستگی به طور قابل ملاحظه ای تحول نیافته است و هنوز دارای قانون ورشکستگی مبدا مدنی می باشد که این قانون دارای حداقل حفاظت از حقوق سرمایه گذار را ارائه می دهد. ورشکستگی شرکتها زیان هنگفتی را برای سرمایه گذاران، طلبکاران، مدیران، کارگران، عرضه کنندگان و مشتریان ایجاد می کند و این امر موجبات نگرانی صاحبان سرمایه را فراهم می آورد. موسسات تحت عنوان تحلیل گران مالی با استفاده از روشهای مختلف به ارزیابی سهام شرکتها و تجزیه و تحلیل وضعیت مالی شرکتها می پردازند. با توجه به فقدان تحقیقات در مورد ارتباط بین نسبتهای مالی و پیش بینی ورشکستگی در ایران و اینکه ارتباط با این موضوع در مجامع علمی سراسر دنیا تحقیق گسترده ای انجام گرفته و به نتایج جالب توجه و کاربردی رسیده اند انجام چنین تحقیقی در ایران ضرورت و اهمیت پیدا می کند. بنابراین این تحقیق در صدد آن است که الگوی مناسبی با استفاده از نسبتهای صورت جریان وجه نقد را از لحاظ توانایی پیش بینی ورشکستگی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ارزیابی نماید.

۱-۲) بیان مساله

امروزه پیشرفت سریع فناوری و تغییرات محیطی وسیع، شتاب فزاینده ای به اقتصاد بخشیده است. رقابت روز افزون بنگاه های اقتصادی، دستیابی به سود را محدود کرده و احتمال ورشکستگی را افزایش داده است. شدت گرفتن رقابت باعث شده بسیاری از شرکتها ورشکسته و از گردونه رقابت خارج شوند و این امر موجبات نگرانی صاحبان سرمایه را فراهم آورد. در این میان نقش اطلاعات مالی

در تمایز بین شرکت های دارای بحران مالی (ورشکسته) و شرکت های فاقد بحران مالی (غیرورشکسته) و پیش بینی ورشکستگی یکی از موضوعات بحث برانگیز در دهه های اخیر بوده است. یکی از راه هایی که می توان با استفاده از آن به بهره گیری مناسب از فرصت های سرمایه گذاری و هم چنین جلوگیری از هدر رفتن منابع کمک کرد، پیش بینی بحران مالی و در نهایت ورشکستگی آنها است. به این ترتیب که با استفاده از مدل های پیش بینی از یک سو با ارائه هشدارهای لازم، شرکت ها را نسبت به بحران مالی آگاه کرد تا آنها با توجه به این نشانه ها و آگاهی ها به اقدامات مقتضی دست بزنند و از سوی دیگر به سرمایه گذاران کمک نمود تا فرصت های مطلوب سرمایه گذاری را از فرصت های نامطلوب تشخیص دهند، منابع مالی خود را در فرصت های مناسب سرمایه گذاری کنند. معمولاً نشانه های بحران مالی در شرکت ها عبارت است از فزونی جمع بدهی ها بر کل داراییها، و یا ناتوانی در پرداخت به موقع حسابهای پرداختنی و یا اتکای بیش از حد بر استقراض کوتاه مدت برای تامین مالی دارایی های بلندمدت است. همان گونه که ملاحظه می شود، بخش عمده ای از عوامل موثر بر ورشکستگی ناشی از مشکلات نقدینگی واحد تجاری است. نسبتهای مالی یکی از ابزارهای تجزیه و تحلیل مسائل مالی هستند که محققان توانسته اند از طریق ترکیب این نسبتها، مدلهای چند متغیره برای پیش بینی ورشکستگی ارائه دهند به طوری که با توجه به مشکل بودن پیش بینی و اهمیت تصمیم گیری، یکی از موفقیت آمیزترین محصولات آکادمیک و ابزارهای تصمیم گیری در عمل می باشند، لذا می توان این نشانه را با استفاده از نسبت های مالی و بر اساس ارقام مندرج در صورت های مالی که بر اساس مبنای تعهدی و همچنین نسبت های نقدینگی حاصل از صورت جریان وجوه نقد، محاسبه و استخراج کرد. هم چنان که می دانیم صورت های مالی تهیه شده بر مبنای تعهدی، اطلاعات مفیدی در موورد جریان نقدی منعکس نمی کند به علاوه اطلاعات ترازنامه ایستا است و وضعیت بنگاه اقتصادی را در یک مقطع زمانی معین اندازه گیری می کند، در حالی که صورت جریان وجوه نقد تغییرات در سایر صورت های مالی را گزارش می کند و تاثیر تخصیص های اختیاری را بر نسبت های مالی از بین می برد.

از این رو بررسی توانایی نسبت های موجود در صورت جریان وجوه نقد به منظور پیش بینی ورشکستگی شرکت ها از اهمیت ویژه ای برخوردار خواهد بود؛ بدین معنی که اگر این نسبتها توانایی لازم را برای پیش بینی داشته باشد، می توان مدلی طراحی کرد که وقوع ورشکستگی را قبل از آن پیش بینی کند و مدیران، سهامداران و دیگر ذینفعان را با استفاده از آن آگاه سازد و اقدامات اصلاحی و ترمیمی لازم را در اسرع وقت انجام دهد. بنابراین بنابراین این تحقیق در صدد آن است که الگوی مناسبی با استفاده از نسبتهای صورت جریان وجه نقد را از لحاظ توانایی پیش بینی ورشکستگی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ارزیابی نماید.

۱-۳) ضرورت و اهمیت تحقیق

عدم آگاهی در خصوص بحرانی شدن اوضاع شرکتها و در نهایت ورشکستگی، زیان های هنگفتی را به هر یک از ذینفعان شرکت وارد می کند، با پیش بینی روند اضمحلال شرکت ها می توان برنامه ریزی لازم را به منظور جلوگیری از ورشکستگی آنها انجام داد. توانایی پیش بینی ورشکستگی واحد تجاری هم از دیدگاه سرمایه گذاری خصوصی و هم از دیدگاه اجتماعی از آنجایی که نشانه آشکاری از تخصص نادرست منابع است، حائز اهمیت می باشد. هشدار اولیه از احتمال ورشکستگی مدیریت و سرمایه گذاران را قادر می سازد تا دست به اقدام پیشگیرانه بزنند. در بورس اوراق بهادار تهران برخی از شرکتهای موفق و برخی دیگر ناموفق بوده اند که موارد ناموفق موجبات نگرانی صاحبان سرمایه را فراهم آورده است و به دنبال ابزار تصمیم گیری مناسب می باشند. بنابراین هدف این بررسی ارزیابی روشی برای پیش بینی ورشکستگی با استفاده از اطلاعات مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است.

همانطور که می دانیم در بیشتر پژوهش های گذشته در ایران از الگوهایی استفاده شده، که بیشتر متکی بر اقلام ترازنامه و صورت سود و زیان بوده و برای پیش بینی ورشکستگی در ایران استفاده، و هم چنین از صنایع محدودی استفاده، و یا اینکه جریانهای نقدی به عنوان یکی از مهم ترین عوامل تداوم فعالیت شرکت ها نادیده گرفته شده است. اما مدل ارائه شده در این تحقیق شامل تمامی صنعت های خاص می شود که نشاندهنده کلی و طبیعی بودن مدل است همچنین متغیرهای انتخاب شده دارای توجیه منطقی هستند و همچنین انتخاب نمونه تست شده از تازه ترین دوره (۹۶-۸۶) هستند که نشاندهنده اعتبار مدل است، که تمامی این جوانب باعث منحصر به فرد شدن موضوع تحقیق و استفاده از مدل ما می شود. بنابراین با توجه به فقدان تحقیقات در مورد ارتباط بین نسبتهای مالی و پیش بینی ورشکستگی در ایران و اینکه ارتباط با این موضوع در مجامع علمی سراسر دنیا تحقیق گسترده ای انجام گرفته و به نتایج جالب توجه و کاربردی رسیده اند انجام چنین تحقیقی در ایران ضرورت و اهمیت پیدا می کند. بنابراین در این پژوهش سعی می شود که کاستی های تحقیقات پیشین بر طرف نموده، و الگویی جامع و با ترکیب همه صنایع و با استفاده از مدلی مبتنی نسبت های صورت جریان های نقدی استفاده نمود.

۱-۴) اهداف تحقیق

۱-۴-۱) هدف اصلی

استفاده از نسبتهای مبتنی بر جریان وجوه نقد در پیش بینی ورشکستگی شرکتها

۱-۴-۲) اهداف فرعی

۱. بررسی تاثیر نسبت گردش وجه نقد عملیاتی تقسیم بر بدهی های جاری بر پیش بینی ورشکستگی شرکتها.
۲. بررسی تاثیر نسبت پوشش جریان وجه نقد بهره بر پیش بینی ورشکستگی شرکتها. ۳. بررسی تاثیر نسبت حاشیه جریان نقدی بر پیش بینی ورشکستگی شرکتها.
۴. بررسی تاثیر نسبت بازده جریان نقد عملیاتی تقسیم بر کل دارایی ها بر پیش بینی ورشکستگی شرکتها.
۵. بررسی تاثیر نسبت کیفیت سود بر پیش بینی ورشکستگی شرکتها.
۶. بررسی تاثیر نسبت سریع بر پیش بینی ورشکستگی شرکتها.
۷. بررسی تاثیر نسبت رشد فروش سه ساله بر پیش بینی ورشکستگی شرکتها.

۱-۵) سوال تحقیق

آیا استفاده از نسبتهای مالی مبتنی بر نسبتهای جریان وجوه نقد قادر به پیش بینی ورشکستگی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد؟

۱-۶) فرضیات تحقیق**۱-۶-۱) فرضیه اصلی**

نسبتهای مالی مبتنی بر جریان وجوه نقد قادر به پیش بینی ورشکستگی شرکتها می باشند.

۱-۶-۲) فرضیات فرعی

۱. نسبت گردش وجه نقد عملیاتی به بدهی های جاری قادر به پیش بینی ورشکستگی شرکتها می باشد.
۲. نسبت پوشش جریان وجه نقد بهره قادر به پیش بینی ورشکستگی شرکتها می باشد.
۳. نسبت حاشیه جریان نقدی قادر به پیش بینی ورشکستگی شرکتها می باشد.
۴. نسبت بازده جریان نقد عملیاتی به کل دارایی ها قادر به پیش بینی ورشکستگی شرکتها می باشد.
۵. نسبت کیفیت سود قادر به پیش بینی ورشکستگی شرکتها می باشد.
۶. نسبت سریع قادر به پیش بینی ورشکستگی شرکتها می باشد.
۷. نسبت رشد فروش سه ساله قادر به پیش بینی ورشکستگی شرکتها می باشد.

۷-۱) روش تحقیق

باتوجه به اینکه پژوهش حاضر به دنبال ارزیابی و استفاده از مدلی برای پیش بینی ورشکستگی شرکتها می باشد از لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی می باشد. هدف این نوع تحقیقات آزمون مفاهیم نظری در موقعیتهای مسائل واقعی و حل مشکلات ملموس می باشد. نتایج این نوع تحقیق مشخص و عینی می باشد و جنبه عملی دارد. روش های تحقیق مورد استفاده در این تحقیق روش میدانی با استفاده از اطلاعات تاریخی به صورت پس رویدادی (استفاده از اطلاعات گذشته) می باشد.

۸-۱) جامعه آماری و نمونه

جامعه آماری این پژوهش شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. از این جامعه ابتدا نمونه ای متشکل از دو گروه تحت عنوان شرکتهای مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت و عدم مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت انتخاب گردید که ملاک انتخاب شرکتهای ناموفق (ورشکسته) صدق کردن ماده ۱۴۱ قانون تجارت در مورد آنها بود برای این منظور اطلاعات مربوط به سال پایه و یکسال قبل از بسته شدن نماد شرکتها برای گروه شرکتهای مشمول ماده ۱۴۱ در فاصله سالهای ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۱ و اطلاعات سال ۱۳۹۱ برای شرکتهای عدم مشمول ماده ۱۴۱ با استفاده از اطلاعات اداره پذیرش بورس اوراق بهادار تهران جمع آوری گردید. در این پژوهش از بین شرکتهای ورشکسته و غیرورشکسته هر کدام ۳۲ شرکت با توجه به محدودیت اطلاعاتی انتخاب گردید. شرکت های ورشکسته شرکتهایی هستند که مطابق با ماده ۱۴۱ قانون تجارت ایران در صورت های مالی میزان سرمایه آنها تا پایان سال ۱۳۹۱ بر اثر زیان انباشته به نصف کاهش یافته باشد. همچنین در انتخاب شرکت های عدم مشمول نیز تا حد امکان سعی شد که نمونه بدست آمده گزیده ای از تمام صنایع موجود در بورس باشد. معیار انتخاب شرکتهای ورشکسته و غیرورشکسته در نمونه به شرح زیر می باشد:

۱. پایان سال مالی آنها اسفند است. ۲. اسم آنها در لیست شرکتهای ورشکسته سازمان بورس باشد. ۳. جزء شرکت های سرمایه گذاری مالی نباشد. ۴. اطلاعات شرکتها در سوابق بورس به طور کامل و قطعی موجود باشد.

۹-۱) محدوده زمانی تحقیق

محدوده زمانی تحقیق یک دوره ۵ ساله از ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۱ می باشد. دلایل انتخاب این محدوده به شرح زیر می باشد.